

Stanovisko **odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra** **č. 22/2009**

Označení stanoviska:	Silniční ochranné pásmo a veřejné prostranství
Právní předpis:	zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“)
Ustanovení:	§ 30
Související právní předpisy:	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)
Klíčová slova:	Silniční ochranné pásmo, veřejné prostranství
Datum zpracování:	1. listopad 2009, aktualizováno k 1. září 2018

Dotaz: *Je silniční ochranné pásmo veřejným prostranstvím?*

Stanovisko:

Podle § 30 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), k ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo souvisle zastavěné území obcí slouží silniční ochranná pásma. Zákon dále stanoví šířku ochranného pásma podle kategorie pozemní komunikace (§ 30 odst. 2 zákona), určitá omezení pro vlastníky pozemků v ochranném pásmu (§ 31 odst. 2, § 33 zákona), určitý povolovací režim (§ 31, § 32 zákona) a oprávnění vlastníků pozemních komunikací (§ 34 zákona).

Silniční ochranné pásmo je podle zákona určitý prostor, který je pro jednotlivé kategorie pozemních komunikací vymezen § 30 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, a to bez ohledu na to, jaké pozemky se v tomto prostoru nacházejí. Zřízení tohoto pásma nemění vlastnictví, druh pozemku ani jeho využití. Poloha pozemku v silničním ochranném pásmu je sama o sobě irelevantní pro jeho určení k obecnému užívání, resp. stanovení, že je tento pozemek veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona o obcích.

Přesto je ale v některých obecně závazných vyhláškách s pojmem silničního ochranného pásma nakládáno jako s veřejným prostranstvím.

V první řadě se jedná o obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, kdy, zřejmě pod vlivem umístování reklamních zařízení v silničním ochranném pásmu, je podle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích jako místo podléhající v obci poplatku za užívání veřejného prostranství určeno i silniční ochranné pásmo konkrétní pozemní komunikace jako celek, bez bližší specifikace veřejného prostranství v tomto silničním ochranném pásmu se nacházejícím.

Vzhledem k tomu, že silniční ochranné pásmo slouží k ochraně pozemní komunikace mimo zastavěné území obce, bude toto pásmo zřejmě zahrnovat pozemky, jako jsou pole, louky, pastviny – tedy pozemky, které svým charakterem a způsobem využití vylučují obecné užívání. Není ovšem vyloučeno, že část pozemků nacházejících se v ochranném pásmu bude splňovat znaky veřejného prostranství, budou určeny k obecnému užívání a jejich zvláštní užívání podle zákona o místních poplatcích může být obecně závaznou vyhláškou obce zpoplatněno. Tyto pozemky musejí být ale v obecně závazné vyhlášce ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích konkrétně určeny.

Ve druhém případě se lze s pojmem silničního ochranného pásma setkat v některých obecně závazných vyhláškách vydaných podle § 10 písmeno a) zákona o obcích, a sice v těch případech, že mezi veřejná prostranství či jinak vymezené území obce, kde jsou některé činnosti zakázány, jsou zahrnuta i silniční ochranná pásma nebo území obce od těchto pásem odvozená. Nejčastěji se jedná o zákazy nabízení a poskytování sexuálních služeb v ochranném pásmu konkrétní pozemní komunikace.

Ze současné judikatury Ústavního soudu - Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) - vyplývá: „pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství. Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích, nebo pokud jsou způsobilé veřejný pořádek v obci narušit“. Proto, pokud je v obecně závazné vyhlášce o veřejném pořádku určitá činnost zakázána v silničním ochranném pásmu, nemusí se zákaz vztahovat nutně pouze na veřejná prostranství se v tomto pásmu nacházející. Limitující bude ta skutečnost, že se musí jednat o činnost, která je způsobilá narušit veřejný pořádek, nebo se její následky v narušení veřejného pořádku ve smyslu § 10 písmeno a) zákona o obcích projeví na veřejném prostranství.

Závěr:

Silniční ochranné pásmo samo o sobě není veřejným prostranstvím. Pokud se některá veřejná prostranství nacházejí v silničním ochranném pásmu, jsou veřejným prostranstvím nikoli z důvodu svého začlenění do silničního ochranného pásma, ale z důvodu přístupnosti každému bez omezení, tj. proto, že slouží každému bez omezení.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování (aktualizace)
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud